

Folkhälsomyndigheten

Mottagare

socialdepartementet.registrator@regeringskansliet.se
david.lorentzon@regeringskansliet.se

Handläggare

Henric Fransson

Vårt ärendenummer

05453-2020

Datum

2021-06-02

Sida

1 (25)

Hemställan ändring av avgifter för tobaksvaror samt elektroniska cigaretter och påfyllningsbehållare

Folkhälsomyndigheten hemställer om ändring av avgiftsnivåerna för tobaksvaror samt elektroniska cigaretter och påfyllningsbehållare enligt förordning (2019:223) om tobak och liknande produkter. Som grund för denna hemställan har dagens avgiftsmodell anpassats för att spegla myndighetens nuvarande verksamhet, se vidare i bilaga 1 och 2. Vid utgången av 2020 hade myndigheten ett ackumulerat överskott från avgifterna på ca 12,7 miljoner kronor. Denna översyn har tagit hänsyn till detta överskott och under perioden 2022–2024 kommer ca 12 miljoner av överskottet att användas för att täcka kostnader kopplade till IT-system och en del av kostnaderna kopplade till den årliga rapporteringen av tobaksvaror, se vidare i bilaga 3.

Myndigheten föreslår att avgifterna för elektroniska cigaretter och påfyllningsbehållare ändras till 10 500 kr. För tobaksvaror föreslås att engångsavgifterna ändras till:

1. 14 500 kr avseende cigaretter,
2. 14 500 kr avseende rulltobak,
3. 13 000 kr avseende tobak för användning i munnen, och
4. 13 000 kr avseende tobaksvaror som inte omfattas av 1-3.

Myndigheten föreslår även att de årliga avgifterna för tobaksvaror ändras till:

1. 12 000 kr avseende cigaretter,
2. 6 000 kr avseende rulltobak,
3. 1 000 kr avseende tobak för användning i munnen, och
4. 1 500 kr avseende tobaksvaror som inte omfattas av 1-3.

Myndigheten ser ett behov av att avgiftsregelverket för tobaksvaror förtydligas och harmoniseras i förhållande till bestämmelserna för elektroniska cigaretter och påfyllningsbehållare.

Vidare finns även behov av en översyn av vad avgifterna ska täcka enligt 8 kap. 3 och 4 §§ lagen (2018:2088) om tobak och liknande produkter. Idag saknas möjlighet att ta ut avgifter för myndighetens hela tillsyns- och marknadskontrollansvar enligt 7 kap. 5, 6 och 16 §§ samma lag.

Beslut i detta ärende har fattats av generaldirektör Johan Carlson. I den slutliga handläggningen har avdelningschefen Anders Tegnell, enhetschefen Christina Forss och biträdande chefsjuristen Bo Granath deltagit. Utredaren Henric Fransson varit föredragande.

Enligt Folkhälsomyndighetens beslut

Henric Fransson

Bilagor:

1. Avgifter för elektroniska cigaretter och påfyllningsbehållare
2. Avgifter för tobaksvaror
3. Hantering av ackumulerat överskott

Bilaga 1. Avgifter för elektroniska cigaretter och påfyllningsbehållare

1. Bakgrund

1.1. Rätt att ta ut avgifter

Folkhälsomyndigheten får enligt 8 kap. 4 § lagen (2018:2088) om tobak och liknande produkter (LTLP) ta ut avgifter av tillverkare och importörer (uppgiftslämnare) av elektroniska cigaretter och påfyllningsbehållare (produkterna) för att ta emot, lagra, hantera och analysera vissa uppgifter som lämnas till myndigheten^{1,2}. Myndighetens rätt att ta ut avgifter samt nuvarande avgiftsnivåer trädde ikraft den 15 november 2017³. Underlaget till avgiftsnivåerna var ett regeringsuppdrag till myndigheten⁴. Myndigheten ska årligen, senast den 1 september, se över avgiftsnivåerna gällande produkterna och vid behov föreslå ändringar av dessa avgifter. Avgiftsnivåerna regleras numera i förordningen (2019:223) om tobak och liknande produkter (FTLP).

Avgifter ska beräknas så att de helt täcker verksamhetens kostnader (full kostnadsäckning) om inte regeringen har föreskrivit annat⁵. Myndigheten ska för att uppnå full kostnadsäckning i respektive avgiftsbelagd verksamhet beräkna avgiftsnivån så att den långsiktiga självkostnaden täcks⁶. Detta innebär att avgifterna ska beräknas så att intäkterna på ett eller några års sikt täcker verksamhetens samtliga direkta och indirekta kostnader. Av 8 kap. 4 § LTLP framgår vilka arbetsuppgifter som myndigheten får ta ut avgifter för.

Syftet med översynen av nuvarande avgiftsmodell och dess avgiftsnivåer är att säkerställa att avgifterna fortfarande täcker Folkhälsomyndighetens verksamhetskostnad på området.

1.2. Antal anmälda produkter på den svenska marknaden och dess uppgiftslämnare

Folkhälsomyndigheten har sedan sommaren 2016 kunnat ta emot anmälda produkter via EU Common Entry Gate (EU-CEG). Under perioden december 2017 till 2020 har antalet aktiva produkter såväl som antalet uppgiftslämnare med aktiva

---

¹ Reglerades tidigare i lagen (2017:425) om elektroniska cigaretter och påfyllningsbehållare.

² Ursprunget till den nationella lagstiftningen är det så kallade tobaksproduktdirektivet, Europaparlamentets och rådets direktiv 2014/40/EU av den 3 april 2014 om tillnärmning av medlemsstaternas lagar och andra författningar om tillverkning, presentation och försäljning av tobaksvaror och relaterade produkter och om upphävande av direktiv 2001/37/EG.

³ Förordningen (2017:429) om elektroniska cigaretter och påfyllningsbehållare.

⁴ Folkhälsomyndighetens återrapportering av regeringsuppdrag 23. Genomförandet av tobaksproduktdirektivets bestämmelser om elektroniska cigaretter och påfyllningsbehållare (S2017/00236/FS, S2017/01225FS, 00702-2017-1.1.1).

⁵ 5 § andra stycket avgiftsförordningen (1992:191).

⁶ 5 § andra stycket Ekonomistyrningsverkets föreskrifter och allmänna råd till avgiftsförordningen (1992:191)

produkter ökat, se tabell 1. Utvecklingen över antalet aktiva och inaktiva produkter såväl som det totala antalet anmälda produkter under perioden februari 2017 till december 2020 illustreras i diagram 1.

Det var 376 uppgiftslämnare som anmält att de har aktiva produkter på den svenska marknaden den 31 december 2020, se tabell 2. Av dessa utgör en minoritet svenska företag, ca 3 procent, majoriteten är företag från andra medlemsstater och från länder utanför den europeiska unionen. Av de uppgiftslämnande företagen är ca 77 procent mikroföretag samt små och medelstora företag (SMF). Andelen av samtliga aktiva produkter som dessa företag står för ligger på ca 82 procent. Gällande uppgiftslämnarens företagsstorlek har myndigheten utgått från den information som inkommit via EU-CEG, där det är uppgiftslämnaren som anger om de tillhör kategorin SMF eller inte. Utifrån de uppgifter som lämnas via EU-CEG är det inte möjligt att dela upp företagen ytterligare inom kategorin SMF.

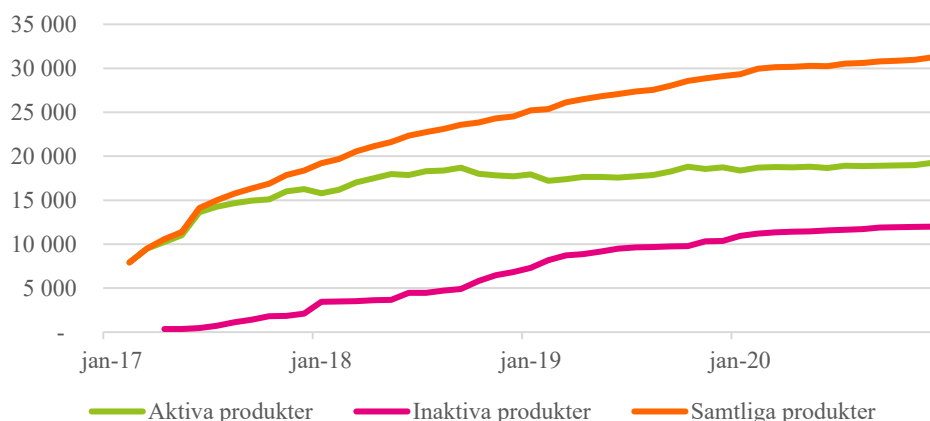
Antalet anmälan om nya produkter och väsentlig ändring som lämnats under den period som myndigheten haft möjlighet att ta ut avgifter återfinns i tabell 3. En viss andel av dessa inkomna anmälningar är undantagna⁷, ca 11 procent. Av de kvarvarande inkomna anmälningarna är det ca 16 procent som blivit betalda under perioden maj 2019 till februari 2021.

Tabell 1. Antal uppgiftslämnare med aktiva produkter och antal aktiva produkter den 31 december 2017–2020.

	Dec 2017	Dec 2018	Dec 2019	Dec 2020
Antal uppgiftslämnare	211	294	348	376
Antal aktiva produkter	16 264	17 704	18 745	19 251

Källa: EU-CEG, data hämtad den 1 april 2021.

Diagram 1. Antal anmälda produkter under perioden februari 2017 till december 2020.

Källa: EU-CEG, data hämtad 1 april 2021.

⁷ Felregistrerade eller pga. annan omständighet inte omfattas av avgiften.

Tabell 2. Antal uppgiftslämnare fördelade per företagsstorlek och antal anmälda produkter som var aktiva den 31 december 2020.

	Mikroföretag samt små och medelstora företag	Övriga företag	Summa
Totalt antal uppgiftslämnande företag	290	86	376
Svenska företag	7	5	12
Företag i andra medlemsstater inom EU	65	18	83
Företag i tredje land	218	63	281
Antal anmälda produkter som är aktiva	15 758	3 493	19 251

Källa: EU-CEG, data hämtad den 1 april 2021.

Tabell 3. Antal anmälan om ny produkt och väsentlig ändring under perioden november 2017 till mars 2021.

Typ av anmälan	Antal inkomna anmälningar					Summa***
	2017*	2018	2019	2020	2021**	
Ny produkt	1 351	5 962	4 512	2 085	247	14 157
Väsentlig ändring	0	60	695	26	0	781

* November och december.

** Januari till mars.

*** November 2017 till mars 2021.

Källa: EU-CEG, data hämtad den 1 april 2021.

2. Ändring av nuvarande avgiftsmodell och ikraftträdande av justerade avgifter

2.1. Behov av ändring av nuvarande avgiftsmodell

Enligt myndigheten bör nuvarande avgiftsmodell ändras. Orsaken är att den inte speglar hur myndigheten idag bedriver den verksamhet som är avgiftsfinansierad. Myndigheten har utvecklat ett IT-system som syftar till att underlätta administrationen och hanteringen av inkomna anmälningar. Detta system är i slutskedet av sin utveckling och kommer därefter att förvaltas och vid behov vidareutvecklas. Därutöver har myndigheten idag avsatt de personalresurser som ska hantera de arbetsuppgifter som får finansieras av avgifter. Det är dessa kostnader som avgifterna ska täcka för att uppnå full kostnadstäckning. Ändringen av nuvarande avgiftsmodell bör även innebära en ökad transparens för uppgiftslämnarna gentemot vad intäkterna från avgifterna används till. Den nya föreslagna avgiftsmodellen utgår därför ifrån verksamhetens nuvarande kostnader och att avgiftsnivåerna därmed bör justeras till att täcka dessa.

2.1.1. Full kostnadstäckning

Utgångspunkten för myndighetens beräkning av avgiftsnivåerna baseras på full kostnadstäckning. Det innebär att avgiftsmodellen kommer ta hänsyn till de kostnader som får avgiftsbeläggas och som är kopplade till avgiftsadministrationen. Det är följande kostnader som ingår:

- Ta emot, lagra, hantera och analysera inkomna anmälningar.
- Myndighetsutövning kopplat till anmälningar.
- Skapa underlag och skicka ut betalningsanvisningar för anmälda produkter.
- Förvalta och vid behov utveckla nuvarande verksamhet och arbetssätt.
- Förvaltning och drift samt vid behov utveckling av IT-system.

Dessa kostnader visar sig i lönekostnader inkluderande lönepåslag, resekostnader, kostnader för köpta tjänster och OH-kostnader samt IT-systemkostnader.

2.1.2. Typ av anmälan och produkttyp

Myndigheten har kommit fram till följande utifrån erfarenhet av att hantera anmälningar som inkommit via EU-CEG:

- Tidsåtgången för administration av uppgifter i anmälan om en ny produkt skiljer sig inte mot anmälan om väsentlig ändring. Orsaken är att de uppgifter som ska lämnas in för dessa två typer av anmälningar är jämförbara. Det finns därmed inget skäl till att särskilja dessa avgiftsnivåer.
- Tidsåtgången för administration av anmälan om återkallelse är försumbar. Det avgiftspåslag för administration vid återkallelse av en produkt som idag ingår i avgiften för anmälan om en ny produkt bör tas bort.
- Tidsåtgången för administration mellan de olika typerna av elektroniska cigaretter och påfyllningsbehållare utgör inte någon större skillnad. Den största skillnaden i tidsåtgång omfattar antalet anmälda tillsatser i en produkt. Generellt gäller att en produkt som innehåller flera tillsatser tar längre tid att administrera. Att differentiera avgiften utifrån antalet tillsatser i en produkt skulle innebära en ökad administration, dels att bedöma hur många tillsatser en anmäld produkt innehåller, dels att det skulle kunna uppfattas som svårbedömt för uppgiftslämnaren att veta vilken avgiftsnivå denne kommer erhålla för den anmälda produkten. Därför bör det som idag inte vara någon skillnad i avgiftsnivå beroende på vilken produkttyp som anmäls.

Avgiftsmodellen kommer som tidigare inte göra någon skillnad i avgiftsnivå gällande produkttyp. Avseende administrationen av anmälan om återkallelse ingår den i nuvarande avgiftsmodell genom att den är inräknad i avgiften för anmälan av en ny produkt. Eftersom denna administration i nuläget är försumbar bör denna kostnad tas bort från avgiftsnivån för anmälan av en ny produkt. Avgiftsmodellen kommer därför inte göra någon skillnad i avgiftsnivå mellan anmälan av en ny produkt och en anmälan om väsentlig ändring.

2.2. Förslag till avgiftsmodell

Myndigheten anser fortfarande att avgiften ska utgå som en fast engångsavgift samt att avgiftsmodellen anpassas till hur verksamheten numera bedrivs. En ny anmälan sker en gång under produktens livscykel. Om en produkt som tidigare funnits på marknaden återlanseras, är det att ses som att produkten påbörjar en ny

livscykel. Samma engångsavgift bör gälla vid anmälan av en ny produkt som vid anmälan om en väsentlig ändring. Denna modell medför att avgifterna är enkla, lättbegripliga och att de blir förutsebara för uppgiftslämnaren. Myndigheten anser därför att denna modell bör användas för att avgifterna ska täcka de faktiska kostnaderna för de uppgifter som framgår av 8 kap. 4 § LTLP, se tabell 4 för myndighetens kostnader under perioden 2022–2024.

Tabell 4. Kostnader (tkr) under perioden 2022–2024 som finansieras via avgift.

Kostnadsslag	2022	2023	2024	2022–2024
Arbetstimmar per år	2 460	2 460	2 460	
Total lönekostnad	1 283	1 309	1 335	3 927
Resekostnad	45	46	47	138
Köp av tjänster	40	41	42	122
OH-kostnad	629	641	654	1 924
IT-system	591	603	615	1 809
Ackumulerat överskott	-591	-603	-615	-1 809
Summa	1 997	2 037	2 077	6 111

2.3. Datum för ikraftträdande

Valet av datum för ikraftträdandet av avgiftsändringen kommer påverka om intäkterna från avgifter kommer täcka myndighetens kostnader. Därför bör de ändrade avgifterna träda ikraft den 1 januari 2022.

3. Känslighetsanalys

Myndigheten har uppskattat marknadsutvecklingen under perioden 2022–2024 gällande antalet nya produkter samt väsentliga ändringar som kommer att anmälas till Sverige.

Utifrån tabell 3 konstaterar myndigheten att antalet nya produkter som anmäls har minskat de senaste åren. Dock är minskningen under år 2020 större än tidigare år, orsaken till detta kan vara Covid-19 pandemin. Den 1 januari 2021 ändrades beskattningen för så kallade högkoncentrerade e-vätskor, nikotinnehåll som uppgår till minst 15 men inte överstiger 20 milligram per milliliter vätska. Det medför att sådana vätskor har en högre nikotinskatt än vätskor med lägre nikotinhalt⁸. Dessa omständigheter indikerar att antalet nya produkter som anmäls kommer fortsätta att minska. Det finns inte heller några tecken som pekar på att antalet anmälan om väsentlig ändring kommer att ändras nämnvärt i förhållande till de senaste åren. Därför prognostiseras antalet nya produktanmälningar och anmälan om väsentlig ändring för respektive år 2022–2024 som medelvärdet av

---

⁸ Lag (2018:696) om skatt på vissa nikotinhaltiga produkter.

antal inkomna ny produktanmälan och anmälan om väsentlig ändring under perioden april 2020 till mars 2021.

Sammanfattningsvis kommer avgiftsmodellen bygga på den presumtiva marknadsutvecklingen som presenteras i tabell 5. Under den kommande treårsperioden kan det även komma att bli förbjudet med smaksättning av vätskor som är avsedda att konsumeras genom elektroniska cigaretter⁹. Myndigheten har inte tagit hänsyn till detta i denna avgiftsmodell. Om detta förbud träder ikraft kan det medföra att antalet anmälningar ytterligare minskar och därmed att avgifterna bör ses över.

Tabell 5. Presumtiv marknadsutveckling över antal inkomna anmälan om nya produkter och om väsentlig ändring under perioden 2022–2024.

Typ av anmälan	2022	2023	2024	2022–2024
Ny produkt	1 358	1 358	1 358	4 074
Väsentlig ändring	7	7	7	21

Källa: Tabell 3 samt antaganden i löptext.

4. Höjd avgiftsnivå utifrån ändrad avgiftsmodell

Avgiftsmodellen bygger på de antaganden, förutsättningar och överväganden som nämnts i tidigare delar. Folkhälsomyndighetens utgångspunkt har varit att modellens konstruktion ska vara enkel att förstå, lättöverskådlig och att den slutliga avgiften ska täcka myndighetens kostnader. Samtliga produkttyper har samma anmälningskrav. Dock kan innehållet i anmälan skilja sig åt på detaljnivå beroende på produkttyp. Dessa skillnader har inte bedömts medföra att avgiftsnivån mellan de olika produkttyperna bör särskiljas. Nu liksom tidigare är det tillverkare och importörer som anmäler nya produkter och väsentliga ändringar som omfattas av avgifterna.

Myndighetens kostnader och antalet anmälningar som inkommer under perioden 2022–2024 framkommer i tabell 4 och 5. Andelen inkomna anmälningar som idag blir betalda är ca 16 procent. För att myndigheten ska erhålla full kostnadstäckning är det nödvändigt att beakta andelen anmälningar som blir betalda. För att avgiftsnivån ska förbli oförändrad krävs att ca 56 procent av de inkomna anmälningarna blir betalda. Utifrån myndighetens tillsynserfarenhet och den historiska andelen inkomna anmälningar som blivit betalda anser myndigheten inte att det är sannolikt att denna andel kommer att öka till 56 procent för att därför kunna lämna avgiftsnivån oförändrad. Eventuellt skulle de tillsynsinsatser som myndigheten har genomfört och kommer att genomföra, samt att anmälningar som inte betalas avvisas, kunna få den effekt att antalet anmälningar som blir betalda ökar. Eftersom dessa åtgärder hitintills inte haft sådan tydlig effekt på betalningsviljan kommer modellen räkna med att ca 16 procent av antalet inkomna anmälningar blir betalda.

⁹ SOU 2021:22, Hårdare regler för nya nikotinprodukter, sid 58.

Den föreslagna avgiftsnivån återfinns i tabell 6, avgifts-nivån har avrundats till närmsta femhundratal.

Myndighetens förväntade säkerhetsmarginal blir ca 0,2 procent om avgiften ändras till 10 500 kr och andel anmälningar som blir betalda fortsatt är 16 procent, se tabell 7. Ifall avgiftsnivån förblir oförändrad under perioden 2022–2024 blir den förväntade säkerhetsmarginalen istället ca -71 procent, se tabell 8. En oförändrad avgiftsnivå medför att myndigheten kommer erhåll ett kapitalunderskott.

Folkhälsomyndigheten föreslår därför att nuvarande avgifter i 7 kap. 5 och 6 §§ FTLP ändras till 10 500 kr.

Tabell 6. Beräkning av avgiftsnivå.

	Värde
Totalkostnad 2022–2024	6 111 013
Antal anmälningar 2022–2024	4 095
Andel undantagna/betalda anmälningar	11 % / 16 %
Avgiftsnivå	10 500

Tabell 7. Budgetprognos (tkr) för perioden 2022–2024 om avgiften ändras till 10 500 kr och andel anmälningar som blir betalda förblir oförändrade.

	Budgetprognos per år (tkr)			
	2022	2023	2024	2022–2024
Kostnader	1 997	2 037	2 077	6 111
Intäkter	2 041	2 041	2 041	6 123
Balans	44	4	-36	
Akkumulerad balans	44	48	12	12

Tabell 8. Budgetprognos (tkr) för perioden 2022–2024 om avgiften och andel anmälningar som blir betalda förblir oförändrad.

	Budgetprognos per år (tkr)			
	2022	2023	2024	2022–2024
Kostnader	1 997	2 037	2 077	6 111
Intäkter	583	583	583	1 748
Balans	-1 414	-1 454	-1 495	
Akkumulerad balans	-1 414	-2 868	-4 363	-4 363

5. Konsekvensanalys

En höjning av avgifterna från dagens nivå innebär konsekvenser för uppgiftslämnarna och Folkhälsomyndigheten. Effekterna för uppgiftslämnaren gäller främst skillnaden mellan nuvarande och den föreslagna avgiftsnivån. Effekterna för Folkhälsomyndigheten är främst att avgiftsintäkterna motsvarar myndighetens kostnader.

5.1. Effekter för uppgiftslämnare

Konsekvensen för de företag som anmäler produkter är att avgifterna höjs från 2 500 kr respektive 3 000 kr till 10 500 kr. Höjningen kommer främst att belasta utländska SMF eftersom denna grupp är i majoritet och har fler produkter tillgängliga på den svenska marknaden än de övriga företagen, se tabell 2. Totalt sätt innebär denna avgiftshöjning en kostnadsökning för uppgiftslämnarna på ca 4,4 miljoner kronor, se tabell 9. Det huvudsakliga skälet till detta är att andelen anmälda produkter som hittills betalas är ca 16 procent. Om denna andel varit högre skulle avgiften kunnat ligga på en lägre nivå.

En förändring av avgiftsnivån bedöms inte förändra den nuvarande administrativa bördan för uppgiftslämnarna. Avgiftsmodellen och avgiftsnivåerna har inte beaktat företagets storlek, eftersom myndighetens kostnad inte påverkas av företagets storlek.

Tabell 9. Skillnad för företagets kostnad ifall avgiften ändras.

	Ny produkt	Väsentlig ändring
Antal kvarvarande anmälan*	581	3
Nuvarande avgiftsnivå	3 000	2 500
Ny avgiftsnivå	10 500	10 500
Skillnad avgiftsnivå	7 500	8 000
Kostnadsskillnad	4 357 500	24 000

*Antal anmälan 2020–2024 som inte är undantagna och som blir betalda.

5.2. Effekter för Folkhälsomyndigheten

För Folkhälsomyndigheten kommer avgiftsändringen att medföra viss administration, exempelvis att uppdatera informationstexter och avgiftsnivåer på myndighetens webbplats och i det IT-system som skickar ut betalningsanvisningar.

Bilaga 2. Avgifter för tobaksvaror

1. Bakgrund

1.1. Rätt att ta ut avgifter

Folkhälsomyndigheten får enligt 8 kap. 3 § lagen (2018:2088) om tobak och liknande produkter (LTLP) ta ut avgifter för sin tillsyn över att tillverkare och importörer (uppgiftslämnare) av tobaksvaror följer 2 kap. 1, 2 och 6 §§ LTLP^{10,11}. Myndighetens rätt att ta ut avgifter samt nuvarande avgiftsnivåer trädde ikraft den 1 augusti 2017¹². Avgiftsnivåerna regleras numera i förordningen (2019:223) om tobak och liknande produkter (FTLP).

Avgifter ska beräknas så att de helt täcker verksamhetens kostnader (full kostnads-täckning) om inte regeringen har föreskrivit annat¹³. Myndigheten ska för att uppnå full kostnadstäckning i respektive avgiftsbelagd verksamhet beräkna avgiftsnivån så att den långsiktiga självkostnaden täcks¹⁴. Detta innebär att avgifterna ska beräknas så att intäkterna på ett eller några års sikt täcker verksamhetens samtliga direkta och indirekta kostnader. Av 8 kap. 3 § LTLP framkommer att myndigheten får ta ut avgifter för sin tillsyn över 2 kap. 1, 2 och 6 §§ LTLP.

Syftet med översynen av nuvarande avgiftsmodell och dess avgiftsnivåer är att säkerställa att avgifterna fortfarande täcker Folkhälsomyndighetens verksamhets-kostnad på området.

1.2. Antal rapporterade tobaksvaror på den svenska marknaden och dess uppgiftslämnare

Folkhälsomyndigheten har sedan sommaren 2016 kunnat ta emot rapporterade tobaksvaror via EU Common Entry Gate (EU-CEG). Under perioden december 2017 till 2020 har antalet aktiva tobaksvaror minskat men antalet uppgiftslämnare med aktiva tobaksvaror ökat, se tabell 1. Utvecklingen över antalet aktiva och inaktiva tobaksvaror såväl som det totala antalet rapporterade tobaksvaror under perioden februari 2017 till december 2020 illustrerar i diagram 1.

Det var 99 uppgiftslämnare som rapporterat att de har aktiva tobaksvaror på den svenska marknaden den 31 december 2020, se tabell 2. Av dessa utgör en fjärdedel av svenska företag, övriga företag är från andra medlemsstater och länder utanför den europeiska unionen. Av de uppgiftslämnande företagen är ca 55 procent

---

¹⁰ Reglerades tidigare i tobakslagen (1993:581).

¹¹ Ursprunget till den nationella lagstiftningen är det så kallade tobaksproduktdirektivet, Europaparlamentets och rådets direktiv 2014/40/EU av den 3 april 2014 om tillnärmning av medlemsstaternas lagar och andra författningar om tillverkning, presentation och försäljning av tobaksvaror och relaterade produkter och om upphävande av direktiv 2001/37/EG.

¹² Tobaksförordningen (2016:354).

¹³ 5 § andra stycket avgiftsförordningen (1992:191).

¹⁴ 5 § andra stycket Ekonomistyrningsverkets föreskrifter och allmänna råd till avgiftsförordningen (1992:191)

mikroföretag samt små och medelstora företag (SMF). Andelen av samtliga aktiva tobaksvaror som dessa företag står för ligger på ca 47 procent. Gällande uppgiftslämnarens företagsstorlek har myndigheten utgått från den information som inkommit via EU-CEG, uppgiftslämnare anger om de tillhör kategorin SMF eller inte. Utifrån de uppgifter som lämnas via EU-CEG är det inte möjligt att dela upp företagen ytterligare inom kategorin SMF.

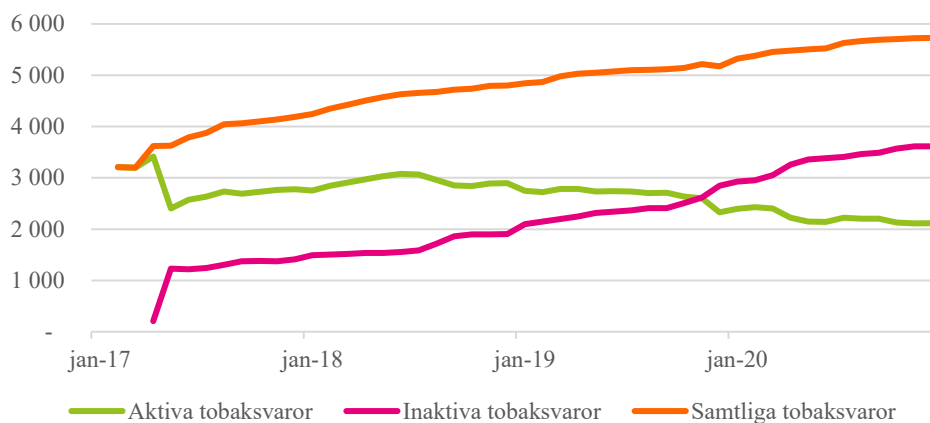
Antalet lämnade rapporter om nya tobaksvaror och väsentlig ändring under den period som myndigheten haft möjlighet att ta ut avgifter återfinns i tabell 3 och 4. Av dessa rapporter är en viss andel undantagna¹⁵, ca 13 procent. I tabell 5 visas en sammanställning över antal tobaksvaror där årlig rapportering inkommit för åren 2017 till 2020. Även för dessa rapporter är en viss andel undantagna, ca 6 procent. Myndigheten konstaterar att det är ca 87 procent av de inkomna rapporterna gällande engångsavgiften som blivit betalda under perioden maj 2019 till februari 2021. För den årliga avgiften under samma period är andel ca 95 procent.

Tabell 1. Antal uppgiftslämnare med aktiva tobaksvaror och antal aktiva tobaksvaror den 31 december 2017–2020.

	Dec 2017	Dec 2018	Dec 2019	Dec 2020
Antal uppgiftslämnare	67	75	85	99
Antal aktiva tobaksvaror	2 779	2 898	2 331	2 113

Källa: EU-CEG, data hämtad den 1 april 2021.

Diagram 1. Antal rapporterade tobaksvaror under perioden februari 2017–december 2020.

Källa: EU-CEG, data hämtad 1 april 2021.

¹⁵ Felregistrerade eller pga. annan omständighet inte omfattas av avgiften.

Tabell 2. Antal uppgiftslämnare fördelade per företagsstorlek och antal rapporterade tobaksvaror som var aktiva den 31 december 2020.

	Mikroföretag samt små och medelstora företag	Övriga företag	Summa
Totalt antal uppgiftslämnande företag	55	44	99
Svenska företag	20	5	25
Företag i andra medlemsstater inom EU	14	20	34
Företag i tredje land	21	19	40
Antal rapporterade tobaksvaror som är aktiva	1 000	1 113	2 113

Källa: EU-CEG, data hämtad den 1 april 2021.

Tabell 3. Antal rapporterade nya tobaksvaror under perioden augusti 2017 till mars 2021.

Produkttyp	Antal inkomna rapporter					Summa***
	2017*	2018	2019	2020	2021**	
Cigarett	116	213	114	90	63	596
Rulltobak	6	13	5	3	-	27
Tobak för användning i munnen	26	95	64	147	33	365
Övriga tobaksvaror	70	276	239	210	50	845

* Augusti till december.

** Januari till mars.

*** Augusti 2017 till mars 2021.

Källa: EU-CEG, data hämtad den 1 april 2021.

Tabell 4. Antal rapporterade väsentliga ändringar under perioden augusti 2017 till mars 2021.

Produkttyp	Antal inkomna rapporter					Summa***
	2017*	2018	2019	2020	2021**	
Cigarett	72	96	19	7	-	194
Rulltobak	5	2	-	1	-	8
Tobak för användning i munnen	3	24	9	16	5	57
Övriga tobaksvaror	34	5	42	41	-	122

* Augusti till december.

** Januari till mars.

*** Augusti 2017 till mars 2021.

Källa: EU-CEG, data hämtad den 1 april 2021.

Tabell 5. Antal tobaksvaror där årlig rapportering lämnats för respektive år 2017 till 2020.

Produkttyp	Antal tobaksvaror där årlig rapportering inkommit				
	2017	2018	2019	2020	Summa
Cigarett	257	461	356	345	1 419
Rulltobak	32	44	39	25	140
Tobak för användning i munnen	405	456	475	442	1 778
Övriga tobaksvaror	1 363	1 347	1 395	1 220	5 325

Källa: EU-CEG, data hämtad den 1 april 2021.

2. Ändring av nuvarande avgiftsmodell och ikraftträdande av justerade avgifter

2.1 Behov av ändring av nuvarande avgiftsmodell

Enligt myndigheten bör nuvarande avgiftsmodell ändras. Orsaken är att den inte speglar hur myndigheten idag bedriver den verksamhet som är avgiftsfinansierad. Myndigheten har utvecklat ett IT-system som syftar till att underlätta administration, hantering och tillsyn av inkomna rapporter. Detta system är i slutskedet av sin utveckling och kommer därefter att förvaltas och vid behov vidareutvecklas. Därutöver har myndigheten idag avsatt de personalresurser som ska hantera de arbetsuppgifter som får finansieras av avgifter. Det är dessa kostnader som avgifterna ska täcka för att uppnå full kostnadstäckning. Ändringen av nuvarande avgiftsmodell bör även innebära en ökad transparens för uppgiftslämnarna gentemot vad intäkterna från avgifterna används till. Den nya avgiftsmodellen utgår därför ifrån verksamhetens nuvarande kostnader och myndigheten föreslår även att avgiftsnivåerna därmed bör justeras till att täcka dessa.

2.1.1 Full kostnadstäckning

Utgångspunkten för myndighetens beräkning av avgiftsnivåerna baseras på full kostnadstäckning. Det innebär att avgiftsmodellen kommer ta hänsyn till de kostnader som får avgiftsbeläggas och som är kopplade till avgiftsadministrationen. Det är följande kostnader som ingår:

- Ta emot, lagra, hantera, analysera och offentliggöra uppgifter i inkomna rapporter.
- Tillsyn över 2 kap. 1, 2 och 6 §§ LTLP.
- Skapa underlag och skicka ut betalningsanvisningar för rapporterade tobaksvaror.
- Förvalta och vid behov utveckla nuvarande verksamhet och arbetssätt.
- Förvaltning och drift samt vid behov utveckling av IT-system.

Dessa kostnader visar sig i lönekostnader inkluderande lönepåslag, resekostnader, kostnader för köpta tjänster och OH-kostnader samt IT-systemkostnader.

2.1.2 Typ av rapport och produkttyp

Myndigheten har kommit fram till följande utifrån erfarenhet av att hantera rapporter som inkommit via EU-CEG:

- Tidsåtgången för administration av uppgifter i rapport om en ny tobaksvara skiljer sig inte mot rapport om väsentlig ändring. Orsaken är att de uppgifter som ska lämnas in för dessa två typer av rapporter är jämförbara. Det finns därmed inget skäl till att särskilja dessa avgiftsnivåer.
- Tidsåtgången för administrationen av rapportering om återkallelse är fortsatt försumbar och bör inte ingå i avgiftsnivån.

- Tidsåtgången för administrationen mellan de olika produkttyperna bör fortsatt vara uppdelad i de fyra produkttyperna, cigaretter, rulltobak, tobak för användning i munnen och övriga tobaksvaror. Orsaken till detta är att såväl rapporteringskraven som tillsynen skiljer sig åt mellan de olika produkttyperna.

Avgiftsmodellen kommer därmed att i stora drag vara likadan som i dess nuvarande form, dvs. att avgiftsnivån skiljer sig mellan de olika produkttyperna men att rapportering av en ny tobaksvara och rapportering av en väsentlig ändring erhåller samma avgift.

2.1.3 Fördelning av kostnader per produkttyp

Den kostnad som ska täckas av avgiftsintäkterna kommer fördelas per produkttyp. Orsaken till detta är att regleringen skiljer sig mellan de olika produkttyperna cigaretter, rulltobak, tobak för användning i munnen och övriga tobaksvaror. Varje produkttyp har dessutom olika stor andel av den svenska tobaksmarknaden.

Information om intäkter från tobaksskatt, tabell 7, och antalet aktiva tobaksvaror har varit utgångspunkten för att utröna hur stor andel av den svenska tobaksmarknaden respektive produkttyp har. Gällande skatteintäkterna har röktoak ansetts vara rulltobak och i övriga tobaksvaror ingår cigarrer/cigariller och tuggtobak. Dessa skatteintäkter tillsammans med uppgifter om antal aktiva tobaksvaror den 31 mars 2021 har utgjort det underlag som används för att erhålla den viktade tobaksmarknaden som påverkar hur myndighetens tillsynsresurser fördelas.

Fördelning av kostnad som täcks av engångsavgifterna återfinns i tabell 8. Hantering per rapport utgår från antalet rapporter som förväntas inkomma under perioden 2022–2024. Tidsåtgången för hanteringen av de inkomna rapporterna skiljer sig åt mellan produkttyperna. Cigaretter och rulltobak omfattas till exempel av en utökad rapporteringsskyldighet och tar därmed längre tid att hantera, en skillnad som uppskattas till 20 procent. Även om cigaretter och rulltobak har en utökad rapporteringsskyldighet kräver de samma tillsyn som de andra produkttyperna. Därefter har hanteringen och tillsynen viktats utifrån antalet tjänster som arbetar med respektive del för att erhålla den slutliga kostnadsfördelningen per produkttyp.

Fördelning av kostnad som täcks av de årliga avgifterna återfinns i tabell 9. Hantering per rapport utgår från antalet rapporter som förväntas inkomma under perioden 2022–2024. Tidsåtgången för hanteringen av de inkomna rapporterna är densamma för samtliga produkttyper. Gällande tillsynen har myndigheten tagit hänsyn till produkttypernas marknadsandel 2021. Tillsynen skiljer sig mellan produkttyperna och behöver därför fördelas. Samtliga produkttyper omfattas av tillsyn över den årliga rapporteringsskyldigheten, vilket uppskattas till 10 procent. Cigaretter, rulltobak och övriga tobaksvaror omfattas av tillsynen över förbjudna tillsatser, detta uppskattas till 20 procent. Den mest tidskrävande tillsynen är den för karakteristisk smak, vilket omfattar cigaretter och rulltobak och som uppskattas

till 60 procent. De sista 10 procenten gäller tillsyn av gränsvärden för cigaretter. Därefter har hanteringen och tillsynen viktats utifrån antalet tjänster som arbetar med respektive del för att erhålla den slutliga kostnadsfördelningen per produkttyp.

Tabell 7. Intäkter (mdr) från tobaksskatt 2017–2021.

Produkttyp	2017	2018	2019	2020	2021	Fördelning 2021
Cigarett	8,35	8,62	8,62	8,73	8,70	69,4 %
Cigarr/cigarill	0,06	0,06	0,06	0,06	0,06	0,5 %
Röktobak	0,21	0,17	0,23	0,22	0,20	1,6 %
Snus	2,86	3,04	3,45	3,55	3,57	28,5 %
Tuggtobak	0,00	0,01	0,01	0,01	0,01	0,1 %

Källa: Tabell 8.5 Intäkter från tobaksskatt och förbrukade kvantiteter 2017-2021 (Beräkningskonventioner 2021, sid 173).

Tabell 8. Fördelning per produkttyp av kostnader som täcks av engångsavgifter.

	Cigaretter och rulltobak	Tobak för användning i munnen och övriga tobaksvaror
Hantering per rapport	100 %	80 %
Fördelning av hantering	36 %	64 %
Tillsyn per produkt	100 %	100 %
Fördelning av tillsyn	31 %	69 %
<i>Viktning: Hantering 50 % (1,5 tjänster), Tillsyn 50 % (1,5 tjänst)</i>		
Viktad fördelning	33 %	67 %

Tabell 9. Fördelning per produkttyp av kostnader som täcks av den årliga avgiften.

	Cigarett	Rulltobak	Tobak för användning i munnen	Övriga tobaksvaror
Hantering per rapport	100 %	100 %	100 %	100 %
Fördelning av hantering	18 %	1 %	21 %	60 %
Tillsyn per produkt	100 %	90 %	10 %	30 %
Fördelning av tillsyn	76 %	2 %	4 %	17 %
<i>Viktning: Hantering 20 procent (1 tjänst), Tillsyn 80 procent (4 tjänster)</i>				
Viktad fördelning	65 %	2 %	8 %	26 %

2.2 Förslag till avgiftsmodell

Myndigheten anser fortfarande att avgiften ska utgå som en fast engångsavgift och en fast årlig avgift, samt att avgiftsmodellen anpassas till hur verksamheten numera bedrivs. En ny rapportering sker en gång under tobaksvarans livscykel. Om en tobaksvara som tidigare funnits på marknaden återlanseras, är det att ses som att tobaksvaran påbörjar en ny livscykel. Samma engångsavgift bör gälla vid rapportering av en ny tobaksvara som vid rapportering om en väsentlig ändring. Den årliga avgiften gäller vid rapportering av de årliga uppgifterna. Denna modell medför att avgifterna är enkla, lättbegripliga och att de blir förutsebara för uppgiftslämnaren. Myndigheten anser därför att denna modell bör användas för att

avgifterna ska täcka de faktiska kostnaderna för de uppgifter som framgår av 8 kap. 3 § LTLP, se tabell 10 och 11 för myndighetens kostnader under perioden 2022–2024.

Tabell 10. Kostnader (tkr) under perioden 2022–2024 som finansieras via engångsavgift.

Kostnadsslag	2022	2023	2024	2022–2024
Arbetstimmar per år	4 920	4 920	4 920	
Total lönekostnad	2 566	2 618	2 670	7 854
Resekostnad	90	92	94	275
Köp av tjänster	140	143	146	428
OH-kostnad	1 257	1 283	1 308	3 848
IT-system	1 182	1 206	1 230	3 617
Ackumulerat överskott	-1 182	-1 206	-1 230	-3 617
Summa	4 054	4 135	4 217	12 406

Tabell 11. Kostnader (tkr) under perioden 2022–2024 som finansieras via årlig avgift.

Kostnadsslag	2022	2023	2024	2022–2024
Arbetstimmar per år	8 200	8 200	8 200	
Total lönekostnad	4 277	4 363	4 450	13 089
Resekostnad	150	153	156	459
Köp av tjänster	140	143	146	428
OH-kostnad	2 096	2 138	2 180	6 414
IT-system	1 182	1 206	1 230	3 617
Ackumulerat överskott	-2 182	-2 206	-2 230	-6 617
Summa	5 663	5 796	5 932	17 390

2.3 Datum för ikraftträdande

Valet av datum för ikraftträdandet av avgiftsändringen kommer påverka om intäkterna från avgifterna kommer täcka myndighetens kostnader. Därför bör de ändrade avgifterna träda ikraft den 1 januari 2022.

3. Känslighetsanalys

Myndigheten har uppskattat marknadsutvecklingen under perioden 2022–2024 gällande antalet nya tobaksvaror, väsentliga ändringar och årlig uppgiftslämnande som kommer att rapporteras till Sverige.

Utifrån tabell 3 konstaterar myndigheten att antalet nya tobaksvaror som rapporteras generellt minskat de senaste åren, med vissa undantag. Gällande rapporter om väsentlig ändring, se tabell 4, är det få rapporter som inkommer och det är troligt att det kommer fortsätta ligga på denna nivå de kommande åren. Därför prognostiseras antalet rapporter om nya tobaksvaror och om väsentlig ändring för respektive år 2022 till 2024 som medelvärde av antal inkomna rapporter om nya tobaksvaror och om väsentlig ändring under perioden april 2020

till mars 2021. Myndigheten konstaterar även utifrån tabell 5 att antalet årliga rapporter som inkommit under åren 2017 till 2020 legat på en relativt stabil nivå, dock med en mindre minskning det senaste året. Därför prognostiseras antalet årliga rapporter som inkommer respektive år 2022 till 2024 som medelvärdet av antalet inkomna årliga rapporter per produkttyp under perioden 2017 till 2020 justerat med förändringen av antalet inkomna rapporter per produkttyp mellan åren 2020 och 2019.

Sammanfattningsvis kommer avgiftsmodellen för engångsavgift samt för den årliga avgiften att bygga på den presumtiva marknadsutvecklingen som återfinns i tabell 12.

Tabell 12. Presumtiv marknadsutveckling över antal inkomna rapporter om nya tobaksvaror och om väsentlig ändring samt årlig rapportering under perioden 2022–2024.

Antal rapporter om	Cigarett	Rulltobak	Tobak för användning i munnen	Övriga tobaksvaror
Ny tobaksvara: per år / totalt 2022–2024	123 / 369	2 / 6	98 / 294	161 / 483
Väsentlig ändring: per år / totalt 2022–2024	- / -	- / -	11 / 33	10 / 30
Årlig rapportering: per år / totalt 2022–2024	344 / 1 032	23 / 69	414 / 1 242	1 165 / 3 495

Källa: Tabell 3,4 och 5 samt antaganden i löptext.

4. Justerade avgiftsnivåer utifrån ändrad avgiftsmodell

Avgiftsmodellen bygger på de antaganden, förutsättningar och överväganden som nämnts i tidigare delar. Folkhälsomyndighetens utgångspunkt har varit att modellens konstruktion ska vara enkel att förstå, lättöverskådlig och att den slutliga avgiften ska täcka myndighetens kostnader. Avgiftsnivån för den fasta engångsavgiften varierar beroende på produkttyp. Orsakerna är att rapporteringskravet skiljer sig mellan de olika produkttyperna. Även avgiftsnivån för den fasta årliga avgiften varierar beroende på produkttyp. Orsaken till detta är att tillsynen skiljer sig mellan de olika produkttyperna beroende på dess reglering samt att produkttyperna har olika stora marknadsandelar. Nu liksom tidigare är det tillverkare och importörer som rapporterar uppgifterna som omfattas av avgifterna.

Myndighetens kostnader och antalet rapporter som förväntas inkomma under perioden 2021–2023 framkommer i tidigare tabeller. Andelen inkomna rapporter som idag blir betalda är ca 87 procent för engångsavgiften och ca 95 procent för den årliga avgiften. För att myndigheten ska erhålla full kostnadstäckning är det nödvändigt att beakta andelen anmälningar som blir betalda. Utifrån myndighetens tillsynserfarenhet och den historiska andelen inkomna rapporter som blivit betalda anser myndigheten att nuvarande nivåer gällande andelen inkomna rapporter som idag blir betalda bör användas. De föreslagna avgiftsnivåerna återfinns i tabell 13 och 14, avgiftsnivåerna har avrundats till närmsta femhundratals.

Den förväntade säkerhetsmarginalen blir ca -0,2 procent om engångsavgiften ändras till nivåerna i tabell 13 och andel rapporter som blir betalda fortsatt är 87 procent, se tabell 15. Myndighetens förväntade säkerhetsmarginal blir ca -1 procent om den årliga avgiften ändras till nivåerna i tabell 14 och andel rapporter som blir betalda fortsatt är 95 procent, se tabell 17. Ifall engångsavgiftens och den årliga avgiftens avgiftsnivåer förblir oförändrad under perioden 2022–2024 blir den förväntade säkerhetsmarginalen istället ca 17,3 procent respektive ca 83,7 procent, se tabell 16 och 18. Oförändrade avgiftsnivåer medför att myndigheten fortsatt kommer erhåll kapitalöverskott och som bygger på dagens ackumulerade överskott.

Folkhälsomyndigheten föreslår därför att nuvarande avgifter i 7 kap. 2 § FTLP ändras till:

- 14 500 kr avseende cigaretter,
- 14 500 kr avseende rulltobak,
- 13 000 kr avseende tobak för användning i munnen,
- 13 000 kr avseende tobaksvaror som inte omfattas av 1-3, och

7 kap. 3 § förordningen (2019:223) om tobak och liknande produkter ändras till:

- 12 000 kr avseende cigaretter,
- 6 000 kr avseende rulltobak,
- 1 000 kr avseende tobak för användning i munnen, och
- 1 500 kr avseende tobaksvaror som inte omfattas av 1-3.

Tabell 13. Beräkning av engångsavgiftens avgiftsnivåer.

	Cigaretter och rulltobak	Tobak för användning i munnen och övriga tobaksvaror
Totalkostnad 2022–2024		12 405 650
Kostnadsfördelning	33 %	67 %
Antal rapporter 2022–2024	375	840
Andel undantagna/betalda rapporter		13 % /87 %
Avgiftsnivå (SEK)	14 500	13 000

Tabell 14. Beräkning av den årliga avgiftens avgiftsnivåer.

	Cigarett	Rulltobak	Tobak för användning i munnen	Övriga tobaksvaror
Totalkostnad 2022–2024				17 390 446
Kostnadsfördelning	65 %	2 %	4 %	17 %
Antal rapporter 2022–2024	1 032	69	1 242	3 495
Andel undantagna/betalda rapporter			6 % /95 %	
Avgiftsnivå (SEK)	12 000	6 000	1 000	1 500

Tabell 15. Budgetprognos (tkr) för perioden 2022–2024 om engångsavgifterna ändras till avgiftsnivåerna i tabell 13 och andel rapporter som blir betalda förblir oförändrade.

Budgetprognos per år (tkr)				
	2022	2023	2024	2022–2024
Kostnader	4 054	4 135	4 217	12 406
Intäkter	4 127	4 127	4 127	12 381
Balans	73	-8	-90	
Akkumulerad balans	73	66	-25	-25

Tabell 16. Budgetprognos (tkr) för perioden 2022–2024 om engångsavgifterna och andel rapporter som blir betalda förblir oförändrade.

Budgetprognos per år (tkr)				
	2022	2023	2024	2023–2024
Kostnader	4 054	4 135	4 217	12 406
Intäkter	4 849	4 849	4 849	14 547
Balans	795	714	632	
Akkumulerad balans	795	1 510	2 141	2 141

Tabell 17 Budgetprognos (tkr) för perioden 2022–2024 om de årliga avgifterna ändras till avgiftsnivåerna i tabell 14 och andel rapporter som blir betalda förblir oförändrade.

Budgetprognos per år (tkr)				
	2022	2023	2024	2022–2024
Kostnader	5 663	5 796	5 932	17 390
Intäkter	5 740	5 740	5 740	17 219
Balans	77	-56	-192	
Akkumulerad balans	77	21	-171	-171

Tabell 18. Budgetprognos (tkr) för perioden 2022–2024 om de årliga avgifterna och andel rapporter som blir betalda förblir oförändrade.

Budgetprognos per år (tkr)				
	2022	2023	2024	2022–2024
Kostnader	5 663	5 796	5 932	17 390
Intäkter	10 649	10 649	10 649	31 946
Balans	4 986	4 853	4 717	
Akkumulerad balans	4 986	9 839	14 556	14 556

5. Harmoniserad avgiftsreglering och kompletterande bestämmelser

I LTLP och FTLP skiljer sig skrivningarna kring avgifter för tobaksvaror respektive elektroniska cigaretter och påfyllningsbehållare. Detta leder till otydligheter i tillämpningen och myndigheten ser ett behov av harmonisering av bestämmelserna.

De förtydliganden som bör genomföras handlar om när avgifterna för tobaksvaror ska betalas och vad som sker ifall avgifterna inte blir betald. Det är skrivningar liknande den för elektroniska cigaretter och påfyllningsbehållare i 7 kap. 7 § FTLP. Genom att det tydligt framkommer i förordning när avgiften ska vara betald och konsekvensen av utebliven betalning får uppgiftslämnaren kännedom om hur en rapport och dess betalning hanteras av Folkhälsomyndigheten. Därutöver bör det även framkomma att myndigheten årligen ska se över avgifterna för tobaksvaror och vid behov föreslå ändringar av avgifterna till regeringen. Idag regleras detta endast för avgifter gällande elektroniska cigaretter och påfyllningsbehållare, se 7 kap. 9 § FTLP. Det finns ingen anledning till varför det i detta hänseende ska finnas några skillnader mellan tobaksvaror och elektroniska cigaretter och påfyllningsbehållare.

Folkhälsomyndigheten ser därför att följande förtydliganden och tillägg i förordningen (2019:223) om tobak och liknande produkter övervägs:

- Att det införs en ny bestämmelse som anger att avgifterna betalas till Folkhälsomyndigheten på det sätt som myndigheten anvisar samt att handläggningen av rapporten påbörjas när betalningen har kommit myndigheten till handa. Rapporten får avvisas om betalningen inte har kommit myndigheten till handa inom 30 dagar från det att myndigheten har anvisat hur betalningen ska ske. Bemyndigande för regeringen att föreskriva om detta finns i 11 kap. 17 § LTLP.
- Att en ny bestämmelse läggs till där Folkhälsomyndigheten varje år ska se över och, vid behov, senast den 1 september till regeringen (socialdepartementet) föreslå ändringar av de avgifter som avses i 2 och 3 §§.

6. Konsekvensanalys

En justering av avgifterna från dagens nivå innebär konsekvenser för uppgiftslämnarna och Folkhälsomyndigheten. Effekterna för uppgiftslämnaren gäller främst skillnaden mellan nuvarande och de föreslagna avgiftsnivåerna. Effekterna för Folkhälsomyndigheten är främst att avgiftsintäkterna motsvarar myndighetens kostnader.

6.1 Effekter för uppgiftslämnare

Konsekvensen för de företag som rapporterar tobaksvaror är att avgifterna överlag sänks. Totalt sätt innebär dessa avgiftsjusteringar en kostnadsminskning för uppgiftslämnarna på ca 16,9 miljoner kronor, se tabell 19 och 20. Avgiftsjustering medför en kostnadsökning för de företag som endast tillhandahåller tobak för användning i munnen. Jämfört med den tobaksskatt som årligen betalas, se tabell 7, är denna kostnadsökning generellt försumbar.

En förändring av avgiftsnivåerna bedöms inte förändra den nuvarande administrativa bördan för uppgiftslämnarna. Avgiftsmodellen och avgiftsnivåerna

har inte beaktat företagens storlek, eftersom myndighetens kostnad inte påverkas av företagens storlek.

Tabell 19. Skillnad för företagens kostnad ifall engångsavgiften ändras.

	Cigarett	Rulltobak	Tobak för användning i munnen	Övriga tobaksvaror
Antal kvarvarande rapporter*	280	5	248	389
Nuvarande avgiftsnivå	21 200	17 200	13 200	13 600
Ny avgiftsnivå	14 500	14 500	13 000	13 000
Skillnad avgiftsnivå	-6 700	-2 700	-200	-600
Kostnadsskillnad	-1 876 000	-13 500	-49 600	-233 400

*Antal rapporter 2020–2024 som inte är undantagna och som blir betalda.

Tabell 20. Skillnad för företagens kostnad ifall den årliga avgiften ändras.

	Cigarett	Rulltobak	Tobak för användning i munnen	Övriga tobaksvaror
Antal kvarvarande rapporter*	922	62	1 110	3 122
Nuvarande avgiftsnivå	23 000	21 500	900	2 700
Ny avgiftsnivå	12 000	6 000	1 000	1 500
Skillnad avgiftsnivå	-11 000	-15 500	100	-1 200
Kostnadsskillnad	-10 142 000	-961 000	111 000	-3 746 400

*Antal rapporter 2020–2024 som inte är undantagna och som blir betalda.

6.2 Effekter för Folkhälsomyndigheten

För Folkhälsomyndigheten kommer avgiftsändringen att medföra viss administration, exempelvis att uppdatera informationstexter och avgiftsnivåer på myndighetens webbplats och i det IT-system som skickar ut betalningsanvisningar.

Bilaga 3. Hantering av ackumulerat överskott

1. Bakgrund

Folkhälsomyndigheten har sedan den 1 augusti 2017 haft rätt att ta ut tobaksavgifter från rapportörer av tobaksvaror¹⁶ och från den 15 november 2017 avgifter för anmälan av elektroniska cigaretter och påfyllningsbehållare (e-cigaretter)¹⁷.

Vid utgången av 2020 hade myndigheten ett ackumulerat överskott från dessa avgiftsintäkter på ca 12,7 miljoner kronor¹⁸. I denna avgiftsöversyn har myndigheten tagit hänsyn till detta ackumulerade överskott. Målsättningen under perioden 2022–2024 är att minska överskottet till en hanterbar nivå.

2. Åtgärder för att minska ackumulerat överskott

2.1. Kostnad för IT-system

Myndigheten har utvecklat ett IT-system som används för att administrera inkomna anmälningar för e-cigaretter samt för administration, hantering och kontroll av rapporterade tobaksvaror. Systemfunktionerna har utvecklats gemensamt men anpassats efter varje produktslag. Den största skillnaden gäller funktionerna tillsyn och hantering (publicering). Orsaken till detta är att regleringen skiljer sig mellan produktslagen och därmed vad som får avgiftsbeläggas. Därför har kostnaderna kopplade till detta system fördelats, se tabell 1.

Myndigheten har i den föreslagna avgiftsmodellen valt att lämna ute samtliga kostnader under perioden 2022–2024 för detta IT-system, se tabell 2.

Tabell 1. Fördelning av kostnader för IT-system.

Systemfunktion	Andel av systemanvändning		
	Engångsavgift E-cigaretter	Engångsavgift Tobaksvaror	Årlig avgift Tobaksvaror
Administration (avgifter)	30	30	40
Hantering (publicering)	25	75	-
Hantering (innehåll)	25	50	25
Tillsyn	-	5	95
Summa	80	160	160
Fördelning av kostnader	20 %	40 %	40 %

¹⁶ Tobaksförordningen (2016:354).

¹⁷ Förordningen (2017:429) om elektroniska cigaretter och påfyllningsbehållare.

¹⁸ Folkhälsomyndigheten — Årsredovisning 2020, sid 39.

Tabell 2. Kostnader (tkr) under perioden 2022–2024 som finansieras via ackumulerat överskott.

Kostnadslag	2022	2023	2024	2022–2024
Arbetstimmar per år	3 280	3 280	3 280	
Total lönekostnad	1 806	1 842	1 879	5 527
Resekostnad	60	61	62	184
Köp av tjänster	204	208	212	624
OH-kostnad	885	903	921	2708
Summa	2 955	3 014	3 074	9 043

2.2. Minskning av årlig avgift tobaksvaror

Den främsta orsaken till det ackumulerade överskottet är avgiftsintäkterna från den årliga rapporteringen av tobaksvaror. Därför kommer det ackumulerade överskottet att bekosta kostnader kopplade till denna avgift för en miljon kronor per år under perioden 2022–2024.

3. Konsekvensanalys

Att det ackumulerade överskott används på följande sätt innebär konsekvenser för såväl uppgiftslämnarna som Folkhälsomyndigheten. Effekterna för uppgiftslämnaren är att det ackumulerade överskottet används till att täcka kostnader som annars skulle krävts avgiftstäckning, vilket medför att avgiftsnivåerna kan hållas nere under perioden 2022–2024. Effekterna för Folkhälsomyndigheten är främst hantering av det ackumulerade överskottet.

Totalt sätt innebär denna hantering att ca 12 miljoner av det ackumulerade överskott på ca 12,7 miljoner kronor som överskottet uppgår till används under perioden 2022–2024 för att täcka kostnaderna för IT-systemet och att det även täcker en del av kostnaderna kopplade till den årliga rapporteringen. I praktiken innebär detta att de föreslagna avgiftsnivåerna kan hållas nere med mellan 500 och 5 000 kr, se tabellerna 3-5.

Tabell 3. Skillnad i avgiftsnivå engångsavgift e-cigarett perioden 2022–2024.

E-cigarett	
Antal anmälningar	584
Totalkostnad utan ackumulerat överskott	7 919 516
Ny avgift utan ackumulerat överskott	13 500
Ny avgift med ackumulerat överskott	10 500
Skillnad i avgiftsnivå	-3 000

Tabell 4. Skillnad i avgiftsnivå engångsavgift tobaksvaror perioden 2022–2024.

	Cigarett och rulltobak	Tobak för användning i munnen och övriga tobaksvaror
Antal rapporter	284	636
Totalkostnad utan ackumulerat överskott		16 022 656
Ny avgift utan ackumulerat överskott	19 000	17 000
Ny avgift med ackumulerat överskott	14 500	13 000
Skillnad i avgiftsnivå	-4 500	-4 000

Tabell 5. Skillnad i avgiftsnivå årlig avgift tobaksvaror perioden 2022–2024.

	Cigarett	Rulltobak	Tobak för användning i munnen	Övriga tobaksvaror
Antal rapporter	922	62	1 110	3 122
Totalkostnad utan ackumulerat överskott			24 007 452	
Ny avgift utan ackumulerat överskott	17 000	8 000	1 500	2 000
Ny avgift med ackumulerat överskott	12 000	6 000	1 000	1 500
Skillnad i avgiftsnivå	-5 000	-2 000	-500	-500